

*Молчанова А. В.**аспірант кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ПОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ ТА ЗАКОННІ ВИМОГИ ПОСАДОВИХ ОСІБ ПОДАТКОВИХ ОРГАНІВ

Анотація. У статті аналізуються правові засади отримання та використання податкової інформації на підставі законних вимог посадових осіб податкових органів, досліджуються теоретичні та практичні аспекти надання такої інформації, визначаються ознаки податкової інформації як предмету адміністративного правопорушення, що полягає у невиконанні законних вимог посадових осіб податкових органів. З'ясовано, що половину законних вимог посадових осіб податкових органів, що захищаються адміністративним деліктним законодавством складають вимоги з надання податкової інформації. Враховуючи положення податкового та інформаційного законодавства до ознак податкової інформації як предмету адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтею 163-3 КУпАП, віднесено: 1) змістовну складову – це відомості або дані, розміщені на електронних та паперових носіях про: фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства; про наявність банківських рахунків; про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання, інформацію про договори боржника про зберігання цінностей або надання боржнику в майновий найм (оренду) про суми доходів, виплачених фізичним особам банками, та утриманих з них податків, зборів, платежів; про державну реєстрацію та видачу ліцензій суб'єктам господарської діяльності тощо; 2) містять свідчення про діяльність платників податків та зборів, а саме фізичних осіб; юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів; об'єднання громадян, релігійні організації; суб'єктів владних повноважень, які є платниками податків; Національного банку, банків та інших фінансових установ; міжнародних організацій; 3) носіями такої інформації є електронні чи паперові документи: грошові документи; бухгалтерські книги, звіти, кошториси, декларації, касові книги, інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків; 4) це інформація, яка зазначена у законній податковій вимозі, тобто у такій, що по змісту, по підставах та по процедурі надсилання відповідає вимогам законодавства; 5) цільова складова, тобто мета збору податкової інформації – забезпечення адміністрування податків та зборів; здійснення контролю за нарахуванням та сплатою податків та зборів; ведення Єдиного реєстру податкових накладних, Єдиного реєстру акцизних накладних, формування інформаційного фонду Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших баз даних. Обґрунтовано та запропоновано зміни до статті 163-3 «Невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів» КУпАП щодо розширення переліку прав посадових осіб з отримання податкової інформації, що захищаються адміністративним деліктним законодавством.

Ключові слова: податкова інформація, посадова особа, законна вимога, податкові органи, адміністративна відповідальність.

Постановка проблеми. Інформація відіграє важливу роль в діяльності податкових органів, оскільки є основним елементом комунікації з платниками податків, іншими органами публічної влади, правоохоронними органами та громадськими організаціями. Саме інформація, зафіксована на різних носіях є основним об'єктом, передання якого вимагають податкові органи від платників податків та органів публічної влади з метою якісного забезпечення адміністрування податків та контролю за їх сплатою. Роль інформації в податковому адмініструванні вельми специфічна, наголошує І.В. Ясько, оскільки вона може виступати його об'єктом, коли здійснюються різноманітні дії з приводу інформації, і його засобом [1, с. 65].

Передумовами електронно-інформаційної взаємодії платників податків та фіскальних органів, на думку Н.С. Хатанюка, є те, що дистанційна взаємодія обміну інформацією набуває миттєвого та глобального характеру; у зв'язку із усуненням особистісного спілкування учасників податкових правових відносин усуваються корупційні ризики; проводиться запобігання правопорушенням у податковій сфері; діяльність платника податків здійснюється на основі використання послуг, що надаються за допомогою інформаційно-інтелектуальних технологій та технологій зв'язку фіскальних органів; наявність оперативного доступу до інформації наділяє фіскальні органи роллю координатора правомірної поведінки платників податків у сфері оподаткування [2, с. 30; 3, с. 81].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1101-р. серед концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику визначено такі як забезпечення підвищення аналітичної спроможності Державної податкової служби (ДПС) шляхом налагодження ефективного та своєчасного обміну інформацією, розширення використання інформаційних рішень, методів аналізу та обробки масивів даних, системи аналізу та управління ризиками у процесі виконання своїх функцій; забезпечення безперебійної роботи та спільного доступу до інформаційно-телекомунікаційних систем, баз даних та інших інформаційних ресурсів, що використовуються для адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів, здійснення контрольних процедур щодо дотримання податкового та митного законодавства новоутвореними Держмитслужбою та ДПС; забезпечення розвитку перспективної архітектури інформаційно-телекомунікаційної системи, визначення стандартів та документації інформаційно-телекомунікаційної системи, забезпечення інтеграції і сумісності всіх її

компонентів і підсистем, у тому числі під час поділу ДФС на Держмитслужбу та ДПС; запровадження політики управління інформаційно-телекомунікаційною системою, яка повинна передбачати прийняття середньострокової та довгострокової стратегії розвитку такої системи, державний нагляд за нею, забезпечення функціонування центрального та регіональних підрозділів інформаційно-телекомунікаційної системи, а також базуватися на результатах моніторингу потреб користувачі [4]. До зазначених баз даних та інформаційно-телекомунікаційної системи вноситься та в них циркулює податкова інформація.

Як слушно зазначає О.Є. Деменков, в основу реформування податкових служб розвинутих країн світу покладено серед інших також принцип високої ефективності податкових систем, що базується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі, вільного доступу податкових органів до інформаційних баз даних інших органів, які мають відомості про доходи, витрати, фінансові зобов'язання та фінансовий стан платників податків [5, с. 191].

Правове регулювання правовідносин, які виникають щодо збирання, зберігання, використання та поширення податкової інформації здійснюється Податковим кодексом України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [6], Законом України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII «Про інформацію» [7], Законом України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI «Про доступ до публічної інформації» [8], постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1245 «Про затвердження Порядку періодичного подання інформації органам державної податкової служби та отримання інформації зазначеними органами за письмовим запитом» та іншими нормативно-правовими актами [9, 10].

Згідно цих нормативно-правових актів інформація дозволяє органам державного управління ефективно здійснювати свої повноваження. І.В. Ясько наголошує, що наявність у податкових органів єдиного банку повної, достовірної та актуальної інформації дає можливість здійснювати різні форми податкового контролю: оперативно виявляти схеми ухилення від оподаткування в кожному конкретному випадку, виконувати камеральні податкові перевірки, відбирати платників на виїзну податкову перевірку і проводити її. Якість і обсяг інформації, якою володіє і податковий орган, також впливає на застосовувані методи податкового контролю [1, с. 65]. Перепонами на шляху до ефективного функціонування системи інформаційного забезпечення податкових органів, реалізації ними функцій з адміністрування та контролю за нарахуванням та сплатою податків і зборів виступає невиконання фізичними та юридичними особами приватного та публічного права вимог щодо надання такої податкової інформації і різному вигляді та на різних носіях.

Основа для цього дослідження становили праці науковців, що досліджували правове регулювання діяльності податкових органів та її інформаційно-аналітичну складову, серед яких – О.І. Баїк, Р.В. Галич, О.Є. Деменков, Д.П. Дорошенко, А.А. Козіна, Н.С. Хатанюк, П.М. Чистяков, Я.В. Янушевич, І.В. Ясько.

Мета статті – з'ясувати правові засади отримання та використання податкової інформації на підставі законних вимог посадових осіб податкових органів, дослідити теоретичні та практичні аспекти надання такої інформації, визначити ознаки податкової інформації як предмету адміністративного правопорушення, що полягає у невиконанні законних вимог посадових осіб податко-

вих органів та виявити напрями удосконалення адміністративного деліктного законодавства в цій сфері.

Виклад основного матеріалу дослідження. І.В. Ясько наголошує, що значна частина управлінських повноважень реалізується податковими органами з приводу отримання інформації, яка в подальшому використовується в податковому контролі. Більше половини прав податкових органів, виділених Податковому кодексу України, безпосередньо стосуються отримання тих чи інших відомостей з різноманітних джерел [6; 1, 70]. Так у статті 19.1. Податкового кодексу України зазначені відповідні функції податкових органів у інформаційній сфері, які забезпечують виконання ними завдань контролю за нарахуванням та сплатою податків і зборів: 1) реєстрування та ведення обліку платників податків, платників єдиного внеску, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, проведення диференціації платників податків; 2) забезпечення достовірності та повноти обліку платників податків та платників єдиного внеску, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням; 3) формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб – платників податків, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб, реєстрів, ведення яких покладено законодавством на контролюючі органи; 4) організація збору податкової інформації та внесення її до інформаційних баз даних центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику; 5) організація інформаційно-аналітичного забезпечення та організація автоматизації процесів адміністрування контролюючими органами тощо [6]. Таким чином податкова інформація відіграє ключову роль в роботі податкових органів. За допомогою інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів зазначає Д.П. Дорошенко, вони продукують підстави позапланових документальних перевірок [11, с. 16]. І відповідно дії чи бездіяльність фізичних та юридичних осіб платників податків, а також суб'єктів наділених владними повноваженнями, що мають наслідком не надання такої інформації, завдають шкоди податковим органам.

Статтею 16 Закону України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII визначено, що податкова інформація – це сукупність відомостей і даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України. Правовий режим податкової інформації визначається Податковим кодексом України та іншими законами [7]. Отже, підсумовує О.І. Баїк, інформація є об'єктом інформаційних відносин (ст. 4 Закону України «Про інформацію»), а суб'єктами інформаційних відносин є: а) фізичні особи (резиденти і нерезиденти України, у тому числі самозайняті особи); б) юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи; в) об'єднання громадян; г) релігійні організації; д) суб'єкти владних повноважень, які є платниками податків; е) Національний банк, банки та інші фінансові установи; є) міжнародні організації [9; 7; 10].

Податкова інформація є обширною та закріпленою на різних носіях. Так, П.М. Чистяков зазначає, що джерела інформації, яка необхідна для проведення податкового контролю є розпорощеними. Оскільки, наприклад, для здійснення контролю з боку органів державної податкової служби України за підприємницькою діяльністю, яка підлягає ліцензуванню, потрібні дані не

тільки про дотримання суб'єктами правовідносин податкового законодавства, а й вимог ліцензування, відповідно обсяг інформації та кількість джерел, з яких вони отримуються, суттєво збільшується і за обсягом і за змістом [12, с. 11]. П.М. Чистяков визначає предмети податкового контролю: сукупність документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків (грошові документи; бухгалтерські книги, звіти, кошториси, декларації, товарно-касові книги, інші документи незалежно від способу подання інформації (зокрема комп'ютерний), пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, інших платежів, що сплачуються суб'єктами підприємницької діяльності, яка підлягає ліцензуванню; сукупність документів, пов'язаних з розрахунками за товари (послуги) та їх обліком (розрахункові книжки, книги обліку розрахункових операцій, прибуткові та видаткові касові ордери, касові книги, інші документи, що підтверджують факт розрахунку); показники реєстратора розрахункових операцій, що застосовується для розрахунків за готівку із споживачами; свідоцтва про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, спеціальні дозволи (ліцензії, патенти тощо) на здійснення окремих видів підприємницької діяльності; марки акцизного збору тощо [12, с. 14]. Всі ці джерела інформації повинні надаватись за законною вимогою податкового органу платниками податків. І тільки за умови отримання необхідної інформації можливе виконання посадовими особами належної якості їх професійних обов'язків у сфері податкового контролю. Г.О. Блінова наголошує, що значення інформації у сфері відносин публічного фінансового контролю складно переоцінити. Інформаційні відносини, що виникають між суб'єктами фінансового контролю, нерозривно пов'язані із змістом фінансового контролю. Найчастіше предметом фінансового контролю, вважає Г.О. Блінова, є первинні документи, що містять відомості про фінансово-господарську діяльність контрольованого суб'єкта [13, с. 95].

Контроль у сфері оподаткування, на думку А.А. Козіної, складається з трьох елементів. Перший – отримання необхідної інформації, другий – аналіз та оцінка інформації, третій – реагування на виявлені конкретні відхилення від встановлених правил і вимог податкового законодавства [14, с. 12]. Водночас підставами для того щоб вимога надати інформацію податковими органами вважалась законною, вона повинна по змісту, по підставах та по процедурі надсилання відповідати вимогам законодавства.

Підставами для проведення документальної позапланової перевірки можуть бути, зазначає Р.В. Галич, факти ненадання відповіді платником податків на письмовий запит контролюючого органу протягом 15 робочих днів з дня, наступного за днем його отримання, при тому що в такому запиті зазначається виявлена недостовірність даних, що містяться в податкових деклараціях, і відповідна декларація, та/або отримання податкової інформації, що свідчить про порушення платником податків законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Порядок і підстави направлення запитів про отримання інформації податковою службою встановлені ст. 73 ПК України. Проте Р.В. Галич наголошує, що в більшості випадків підстав для направлення запитів, які отримують платники податків, немає й латентною метою направлення таких запитів насправді є бажання податкової призначити перевірку платника в разі ненадання таким платником відповіді на відповідний запит. Також згідно з п. 18 п. 73.3 ст. 73 ПК України,

коли запит складено з порушенням вимог, визначених абзацами першим -п'ятим п. 73.3 ПК України, платник податків звільняється від обов'язку надавати відповідь на такий запит [6; 15, с. 113].

Водночас Кодексом України про адміністративні правопорушення (КУпАП) передбачена відповідальність за ст. 163-3 за невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів, що визначені у підпунктах 20.1.3, 20.1.24, 20.1.30, 20.1.31 пункту 20.1 статті 20 Податкового кодексу України [16].

Наприклад, за даними протоколу №227 серія АА №803439 від 17.11.2016 головним державним ревизором – інспектором відділу взаємодії з правоохоронними органами ГУ ДФС у м. Києві під час проведення документальної позапланової виїзної перевірки ТОВ «Столичний млин», код ЄДРПОУ 37175801, встановлено порушення прав контролюючих органів, а саме: п.п. 20.1.3. п. 20.1. ст. 20 «Отримувати безоплатно від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та їх посадових осіб, у тому числі від органів, які забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів), інформацію, документи і матеріали» Податкового кодексу України №2755-VI від 02.12.10 (із змінами та доповненнями), відповідальність за що встановлена ч. 3 ст.163-3 КУпАП [17].

Саме підпункт 20.1.3. статті 20 Податкового кодексу України закріплює право податкових органів отримувати безоплатно від державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій усіх форм власності та їх посадових осіб, у тому числі від органів, які забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів), інформацію, документи і матеріали. Проте видається нелогічним відсутність адміністративної відповідальності за невиконання інших вимог податкових органів, обумовлених їх правами та закріпленими у інших підпунктах статті 20 Податкового кодексу України, що також стосуються отримання інформації та її носіїв, що забезпечують виконання завдань податкових органів. Такими правами податкових органів щодо отримання податкової інформації, які обумовлюють їх законні вимоги є: 1) отримувати безоплатно для здійснення функцій, визначених законом, від платників податків, у тому числі благодійних та інших неприбуткових організацій, усіх форм власності у порядку, визначеному законодавством, довідки, копії документів, засвідчені підписом платника або його посадовою особою та скріплені печаткою (за наявності), про фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства, здійснення контролю за яким покладено на контролюючі органи, а також фінансову і статистичну звітність у порядку та на підставах, визначених законом (пп. 20.1.2.); 2) отримувати безоплатно від платників податків, а також від установ Національного банку України, банків та інших фінансових установ довідки у порядку, встановленому Законом України «Про банки і банківську діяльність» та цим Кодексом, довідки та/або копії документів про наявність банківських рахунків, а на підставі рішення суду – інформацію про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання, інформацію про договори боржника про зберігання цінностей або надання боржнику в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком (пп. 20.1.5.); 3)

запитувати та вивчати під час проведення перевірок первинні документи, що використовуються в бухгалтерському обліку, реєстри, фінансову, статистичну та іншу звітність, пов'язану з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів, виконанням вимог законодавства, контроль за додержанням якого покладено на контролюючі органи (пп. 20.1.6.); 4) отримувати від платників податків, платників єдиного внеску та надавати у межах, передбачених законом, документи в електронному вигляді (пп. 20.1.7.); 5) одержувати безоплатно необхідні відомості для ведення Єдиного реєстру податкових накладних, Єдиного реєстру акцизних накладних, формування інформаційного фонду Державного реєстру фізичних осіб – платників податків від платників податків, а також Національного банку України та його установ – про суми доходів, виплачених фізичним особам, та утриманих з них податків, зборів, платежів; від органів, уповноважених проводити державну реєстрацію суб'єктів, видавати ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону, – про державну реєстрацію та видачу ліцензій суб'єктам господарської діяльності; від органів, що здійснюють реєстрацію фізичних осіб, – про громадян, які прибули на проживання до відповідного населеного пункту чи вибули з нього; від органів державної реєстрації актів цивільного стану – про фізичних осіб, які померли; інформацію, необхідну для забезпечення реєстрації та обліку платників податків, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням (пп. 20.1.20.); 6) одержувати безоплатно від органів статистики дані, необхідні для використання у проведенні аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій усіх форм власності (пп. 20.1.21.); 7) отримувати від нотаріусів за письмовим запитом інформацію про вступ фізичної особи у права спадкоємця з обов'язковим зазначенням повних даних про таку особу та даних про майно, отримане за правом спадкування (пп. 20.1.22.); 8) відкрито застосовувати технічні прилади і технічні засоби, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засоби фото- і кінозйомки, відеозапису; відкрито здійснювати звукозапис, фото-, відеофіксацію (відеозйомку), накопичувати та використовувати таку мультимедійну інформацію (фото, відео-, звукозапис) під час проведення перевірок (пп. 20.1.48.) [6].

Ці права податкових органів спрямовані на збір актуальної інформації про діяльність платників податків, а тому на наш погляд, повинні захищатись на рівні із правом, передбаченим у підпунктами 20.1.3. та 20.1.24 статті 20 Податкового кодексу України.

Така наша пропозиція обґрунтовується тим, що дії платників податків щодо не виконання законних вимог посадових осіб податкових органів у частині не надання інформації не караються. Так, наприклад, у постанові Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 09.04.2014 року було з'ясовано, що 11.03.2014 року при проведенні планової виїзної перевірки ПП «Ліна Агро» виявлено невиконання посадовою особою ПП «Ліна Агро» законних вимог посадових осіб органів державної податкової служби, наведених у п.п. 20.1.2, п. 20.1 ст. 20, п. 85.4 ст. 85 Податкового кодексу України, а саме ненадання посадовою особою ПП «Ліна Агро» контролюючим органам документів при здійсненні планової перевірки. Суд визнав, що в діях посадовою особою ПП «Ліна Агро» відсутній склад адміністративного правопорушення, передбачений ч. 1 ст. 163-3 КУпАП, оскільки дана стаття передбачає невиконання керівниками та іншими посадовими особами

підприємств, установ, організацій, включаючи установи Національного банку України, комерційні банки та інші фінансово-кредитні установи, законних вимог посадових осіб органів доходів і зборів, перелічених у підпунктах 20.1.3, 20.1.24, 20.1.30, 20.1.31 пункту 20.1 статті 20 Податкового кодексу України, тобто підпункти, які зазначені в протоколі про адміністративне правопорушення відносно цієї особи не підпадають під дію цієї статті. Відтак, згідно з п. 1 статті 247 КУпАП передбачено, що провадження в справі про адміністративне правопорушення не може бути розпочато, а розпочате підлягає закриттю за відсутністю події і складу адміністративного правопорушення. Тому справа про адміністративне правопорушення відносно посадовою особою ПП «Ліна Агро» за ч. 1 ст. 163-3 КУпАП підлягає закриттю [18]. Тобто схожі за змістом дії працівників підприємства спрямовані на не надання інформації посадовим особам платників податків не підлягають покаранню. Така ситуація створює передумови для ускладнення роботи податкових органів. Для виправлення ситуації необхідно внести зміни до ст. 163-3 КУпАП.

Висновки. Таким чином половину законних вимог посадових осіб податкових органів, що захищаються адміністративним деліктним законодавством складають вимоги з надання податкової інформації. Враховуючи положення податкового та інформаційного законодавства до ознак податкової інформації як предмету адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена статтею 163-3 КУпАП можна віднести:

1) за змістом це відомості або дані, розміщені на електронних та паперових носіях про: фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків та іншу інформацію, пов'язану з обчисленням та сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства; про наявність банківських рахунків; про обсяг та обіг коштів на рахунках, у тому числі про ненадходження в установлені строки валютної виручки від суб'єктів господарювання, інформацію про договори боржника про зберігання цінностей або надання боржнику в майновий найм (оренду) індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком (запитується на підставі рішення суду); про суми доходів, виплачених фізичним особам банками, та утриманих з них податків, зборів, платежів; про державну реєстрацію та видачу ліцензій суб'єктам господарської діяльності; про громадян, які прибули на проживання до відповідного населеного пункту чи вибули з нього; про фізичних осіб, які померли; інформацію, необхідну для забезпечення реєстрації та обліку платників податків, об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням; дані, необхідні для використання у проведенні аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій усіх форм власності; інформацію про вступ фізичної особи у права спадкоємця з обов'язковим зазначенням повних даних про таку особу та даних про майно, отримане за правом спадкування; інформацію, необхідну для здійснення повноважень контролюючих органів щодо забезпечення погашення податкового боргу платника податків;

2) містять свідчення про діяльність платників податків та зборів, а саме фізичних осіб (резиденти і нерезиденти України, у тому числі самозайнятих осіб); юридичних осіб (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлених підрозділів; об'єднання громадян, релігійні організації; суб'єктів владних повноважень, які є платниками податків; Національного банку, банків та інших фінансових установ; міжнародних організацій;

3) носіями такої інформації є електронні чи паперові документи: грошові документи; бухгалтерські книги, звіти, кошториси, декларації, товарно-касові книги, інші документи, пов'язані з обчисленням і сплатою податків, інших платежів, що сплачуються суб'єктами підприємницької діяльності; сукупність документів, пов'язаних з розрахунками за товари та їх обліком: розрахункові книжки, книги обліку розрахункових операцій, прибуткові та видаткові касові ордери, касові книги, інші документи, що підтверджують факт розрахунку; показники реєстратора розрахункових операцій, що застосовується для розрахунків за готівку із споживачами; свідоцтва про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності, спеціальні дозволи: ліцензії, патенти тощо на здійснення окремих видів підприємницької діяльності; марки акцизного збору тощо; документи, що використовуються в бухгалтерському обліку, реєстри, фінансова, статистична та інша звітність, пов'язана з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів, виконанням вимог законодавства;

4) це інформація, яка зазначена у законній податковій вимозі, тобто у такій, що по змісту, по підставах та по процедурі надсилання відповідає вимогам законодавства;

5) мета збору податкової інформації – забезпечення адміністрування податків та зборів; здійснення контролю за нарахуванням та сплатою податків та зборів; для ведення Єдиного реєстру податкових накладних, Єдиного реєстру акцизних накладних, формування інформаційного фонду Державного реєстру фізичних осіб – платників податків та інших баз даних;

6) надавати цю інформацію податковим органам повинні: платники податків та зборів, у тому числі благодійні та інші неприбуткові організації, усіх форм власності; державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації усіх форм власності (їх посадові особи), зокрема Національний банк України, банки та інші фінансові установи; органи, уповноважені проводити державну реєстрацію суб'єктів, видавати ліцензії на провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до закону; органи, що здійснюють реєстрацію фізичних осіб; органи державної реєстрації актів цивільного стану; органи статистики; органи, що забезпечують ведення відповідних державних реєстрів (кадастрів); нотаріуси та інші суб'єкти.

На наш погляд, права податкових органів визначені у підпунктах 20.1.2, 20.1.5, 20.1.6, 20.1.7, 20.1.20, 20.1.21, 20.1.22, 20.1.48 статті 20 Податкового кодексу України спрямовані на збір актуальної інформації про діяльність платників податків та забезпечення їх функцій адміністрування податків і зборів та контролю за їх правильним нарахуванням та сплатою, а повинні захищатись на рівні із правами, передбаченими у підпунктах 20.1.3. та 20.1.24 статті 20 Податкового кодексу України. У зв'язку із цим пропонуємо доповнити пп. 20.1.2, 20.1.5, 20.1.6, 20.1.7, 20.1.20, 20.1.21, 20.1.22, 20.1.48 диспозицію статті 163-3 «Невиконання законних вимог посадових осіб податкових органів» КУпАП.

Література:

1. Ясько І.В. Теоретико-правові засади податкового адміністрування в Україні: дис. на здобут. наук. ступ. канд. юрид. наук. Київ. 2018. 196 с. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/1695/dysertaciyarobotanazdobuttyanaukovogostupenyakandydatanaukyas kaigoryavitaliyovycha-1.pdf>

2. Хатанюк Н.С. Система податкових правовідносин: теорія та практика правового регулювання в Україні: автореф. дис. ... доктора юрид. наук. Київ, 2019. 43 с.
3. Янушевич Я.В. Інституційний механізм забезпечення сфери оподаткування в Україні. дис. на здобут. наук. ступ. доктора юрид. наук. Запоріжжя. 2021. 411 с. URL: http://phd.znu.edu.ua/page/dis/07_2021/Ianushevych.pdf
4. Про схвалення концептуальних напрямів реформування системи органів, що реалізують державну податкову та митну політику. розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1101-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1101-2018-%D1%80#Text>
5. Деменков О.Є. Зарубіжний досвід адміністрування податків та можливості його використання в Україні. Наше право. Банківське та фінансове право. 2013. № 7. С. 189–195.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010. *Офіційний вісник України*. 2010. № 92.
7. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Стаття 650.
8. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Стаття 314.
9. Про затвердження Порядку періодичного подання інформації органам державної податкової служби та отримання інформації зазначеними органами за письмовим запитом. Постанова Кабінету Міністрів України від 27. 12.2010 р. №1245. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1245-2010-%D0%BF#Text>
10. Байк О.І. Суб'єкти регулювання правовідносин у сфері податкової інформації. Іт право: проблеми і перспективи розвитку в Україні. URL: <http://aphd.ua/publication-182/>
11. Дорошенко Д.П. Примус у податковому праві. Автореф. Дис. На здобут. Наук. ступ. докт. юрид. наук. Запоріжжя 2019. 42 с.
12. Чистяков П.М. Контроль органів державної податкової служби України за підприємницькою діяльністю, яка підлягає ліцензуванню: теорія та практика реалізації: дис... канд. юрид. наук: 12.00. Запоріжжя, 2004. 204 арк.
13. Блінова Г.О. Адміністративно-правові засади інформаційного забезпечення органів публічної адміністрації в Україні: актуальні питання теорії та практики. Дис. на здобут. наук. ступ. докт. Юрид. наук. Запоріжжя. 2019. 458 с.
14. Козіна А.А. Забезпечення податковою міліцією законності у сфері оподаткування: організаційно-правові аспекти повноважень та статусу: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2005. 20 с.
15. Галич Р.В. Правові аспекти захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій фіскальних органів влади. *Юридичний науковий журнал*. № 9. 2020. С.111-115. URL: http://www.lsej.org.ua/9_2020/28.pdf
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51, ст. 1122.
17. Постанова Святошинського районного суду м. Києва від 16 лютого 2017 року у справі № 759/605/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/64769667>
18. Постанова Новомосковського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 09.04.2014 року у справі № 183/2058/14-п. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/38364157>

Molchanova A. Tax information and legal requirements of tax officials

Summary. The article analyzes the legal basis for obtaining and using tax information on the basis of legal requirements of tax officials, examines theoretical and practical aspects of providing such information, identifies signs of tax

information as a subject of administrative offense, which is failure to comply with legal requirements of tax officials. It was found that half of the legal requirements of officials of tax authorities protected by administrative tort law are requirements for the provision of tax information. Given the provisions of tax and information legislation to the signs of tax information as a subject of administrative offense, the responsibility for which is provided by Article 163-3 of the Code of Administrative Offenses, includes: 1) content component – is information or data posted on electronic and paper media received income, expenses of taxpayers and other information related to the calculation and payment of taxes, fees, charges, compliance with the law; on the availability of bank accounts; on the amount and turnover of funds on the accounts, including non-receipt of foreign exchange earnings from business entities, information on the debtor's agreements on storage of valuables or providing the debtor with property lease (rent) on the amount of income paid to individuals by banks, and taxes, fees, charges withheld from them; on state registration and issuance of licenses to business entities, etc .; 2) contain evidence of the activities of taxpayers, namely individuals; legal entities and their separate subdivisions; associations of citizens, religious organizations; subjects

of power who are taxpayers; National Bank, banks and other financial institutions; international organizations; 3) carriers of such information are electronic or paper documents: monetary documents; accounting books, reports, estimates, declarations, cash books, other documents related to the calculation and payment of taxes; 4) it is the information specified in the legal tax requirement, ie in such that on the maintenance, on the bases and on procedure of sending meets requirements of the legislation; 5) target component, ie the purpose of collecting tax information – ensuring the administration of taxes and fees; exercising control over the accrual and payment of taxes and fees; maintaining the Unified Register of Tax Invoices, the Unified Register of Excise Invoices, the formation of the information fund of the State Register of Individuals – Taxpayers and other databases. Amendments to Article 163-3 “Failure to comply with legal requirements of officials of tax authorities” of the Code of Administrative Offenses to expand the list of rights of officials to obtain tax information protected by administrative tort legislation are substantiated and proposed.

Key words: tax information, official, legal requirement, tax authorities, administrative responsibility.